

Naturskyddsföreningen

Nordanstig

c/o Sven Norman, Båling 118, 820 77 GNARP
Tel 0652- 204 18, 0730-68 04 21
E-post: sven.baling@telia.com
www.naturskyddsforeningen.se/nordanstig

Vårt datum
2014-06-23

Ert datum
2014-06-04

Ert dnr

Mätteknik AB
Arne Ericsson
Prästgatan 51
831 34 ÖSTERSUND

**Planerad ny bergtäkt inom fastigheten Årskogen 1:3, Nordanstigs kommun
(1 bilaga)**

Vi lämnar i nuläget följande synpunkter:

1. Området för den planerade bergtäkten ligger i anslutning till ett område av riksintresse för naturvård benämnt Dyråns källområde (se bifogat utdrag ur Länsstyrelsen Gävleborgs naturvårdsprogram ”Värdefull natur i Gävleborg”). Vi saknar tillräcklig kunskap om den planerade bergtäkten negativt kan påverka riksintresseområdet. Detta bör således särskilt belysas och utredas i den fortsatta handläggningen.
2. En detaljerad naturinventering måste göras i hela det planerade området - i synnerhet i den övre delen - för att bl.a. utröna förekomsten av fridlysta, rödlistade och i övrigt hänsynskrävande arter. En redovisning av förekomsterna och vilka hänsyn, som avses vidtas för att skydda dem, måste också ske. I anslutning till detta vill vi informera om att vi vid ett kort besök i området kvällen 15 juni på några ställen i den östra kanten av bergsslutningen hittade ett tjugotal exemplar av orkidéerna skogsnyckel och ett förmodat (outvecklat) exemplar av skogsknipprot (båda fridlysta). Sannolikt är förekomsterna betydligt större än vad vi hann upptäcka vid vårt korta besök. Förekomsterna betonar ytterligare vikten av en grannlaga inventering. Bergskrönet är naturskogsartat och kan vara skyddsvärt. Även här får kommande inventeringar närmare visa på behovet av skydd.
3. Det är önskvärt med en mer detaljerad karta över det planerade täktområdet för att mera exakt kunna se den geografiska omfattningen av det.

Sven Norman

27

**DYRÅNS
KÄLLOMRÅDE**
- värdefulla myrar
och rik växtlighet

BHG
I/2
Riks-N
16 H NO

I det kraftigt kuperade landskapet söder om gränsen mot Medelpad finns Dyråns och Galtströmmens källflöden - många små bäckar som slingrar sig ned efter slutningarna och efter hand samlas till allt större vattendrag. Området består till större delen av fastmark men innehåller också ett stort antal mindre myrar. Smärre ingrepp har gjorts i hydrologin.

I Dyråns källområde är den stora diversiteten av myrtyper av stort vetenskapligt intresse. Följande myrelement finns representerade: koncentrisk mosse, excentrisk mosse, backkärr, strängkärr och flarkkärr. Den lilla koncentrisk mossen Dammyran, med ett välutvecklat gölsystem, är en av landets nordligaste högmossor av detta slag.

Berggrunden består av diabas som gett upphov till en rik och intressant vegetation. På några ställen finns välutvecklade rikkärr

som är utbildade som strängkärr eller flarkkärr. Dessa är både med avseende på hydrotopografi, vegetation och flora mycket skyddsvärda. Floristiskt är den rika förekomsten av den nordvästliga rikkärrsarten björnbrodd tillsammans med axag och den sydliga brunagen särskilt spännande. Det är tveksamt om dessa växer tillsammans i någon annan del av länet.

Längs bäckarna finns i regel en rik örtflora med bl.a. torta, olvon och tibast. Liknande lundvegetation uppträder också vid foten av små diabasbranter och här och var efter bergsslutningarna där basiskt grundvatten tränger fram eller genomsilar marken. Förutom ovanstående arter förekommer här bl.a. vildväxande lönn, tvåblad, skogsknipprot, getrams, trolldruva, blåsipppa, stenbär och piprör samt lokalt kransrams som här har en av sina östligaste förekomster i landet.

Genom den intressanta kombinationen av var för sig skyddsvärda myrtyper, vegetationstyper och arter måste området som helhet tillskrivas mycket stora vetenskapliga och naturgeografiska värden. Det är av särskild betydelse att området bevaras hydrologiskt intakt. Skogsbruk bör bedrivas med hänsyn till naturvården och till områdets känsliga hydrologi. Särskilt stor varsamhet bör iakttas vid skyddsdikning och vid avverkning intill bäckar. Dikning som påverkar myrar och våtmarker kan inte tillåtas.

Dyråns källområde är, tillsammans med Helgmyran-Grönstrandsmyran (Nr 33) och Dyrån (Nr 34), av riksintresse för naturvård.